

Slovenski Gospodar.

List ljudstvu v poduk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 2 gld. 50 kr., za pol leta 1 gld. 30 kr., za četrt leta 65 kr. — Naročnina se pošilja upravnistvu v tiskarni sv. Cirila, koroško ulice št. 5. — Deležniki tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

Posamezni listi dobé se v tiskarni in pri g. Novak-u na velikem trgu po 5 kr. Rokopisi se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo. Za oznanila se plačuje od navadne vrstice, če se natlane enkrat, po 3 kr., dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

P. n. volilnim možem kmečkih občin!

Kmečke občine na Štajarskem bodo svoje državne poslance volile prihodnjo sredo, dne 17. marcija. Naš kandidat okrajev: Maribor, Slov. Bistrica, Konjice, Slov. Gradec in Marenberg je bivši mnogozaslužni državni poslanec in deželni odbornik, g.

profesor Fr. Robič.

Slov. kandidat okrajev: Ptuj, Sv. Lenart, Ormož, Ljutomer, Gornja Radgona, Rogatec in Šmarje je bivši velezaslužni državni poslanec, vlč. g.

dr. Lavoslav Gregorec.

Ker je g. Mihael Vošnjak odklonil kandidaturo, zato je vsled sklepa »Slovenskega društva« dne 4. febr. slov. kandidat okrajev: Celje, Laško, Vransko, Gornji grad, Šoštanj, Brežice, Kozje in Sevnica g.

Hugon vitez pl. Berks.

Slov. volilni možje kmečkih občin! Vsak si naj ime svojega kandidata tako zapiše na glasovni list, kakor je imate tukaj tiskano in naj prinese tudi poverilni list seboj. Dragi možje! Kakor vsakokrat, tako tudi letos glejte, da bodo volitve izpadle sijajno in za Vas častno!

Volilni shod „kat. pol. društva v Konjicah“.

Naš zbor dne 7. marcija je bil brez vunanjega sija, a bo gotovo rodil obilo dobrega sadu. Po kratkem pozdravu vlč. g. prvomestnika, nadžupnika Voh, je prečital č. g. tajnik Kukovič sledeči laskavi odgovor našega milostljivega knezoškofa Mihaela na sklepe zadnjega zbora našega društva:

»Mnogospoštovano predstojništvo »katoliško - političnega društva v Konjicah«!

Vse hvale vredno izjavo »kat.-pol. društva v Konjicah« od 1. februarja 1897, št. 26 sem prejel s posebnim veseljem. — Daj ljubi Bog imenitnemu in svojemu namenu zvestemu društvu še prav dosti stori za prenovljenje obstoječih razmer v smislu svete katoliške cerkve. — Ako se bode čislano društvo vseskozi ravnalo po vodilu skupnega pastirskega lista avstrijskih škofov, prebranega prvo predpostno nedeljo (septuagesima) 1897 in se bo njegov vzgled povsod posnemal, se bode spolnila želja sv. Očeta, in človeška družba se bo pomladila po duhu Kristusovem.

Izraz udanosti do sv. Očeta o priliki dvajsetletnice Njihovega vladanja sem Njim včeraj najspostljiiveje sporočil po apostolskem nunciju na Dunaju.

Ker je slavno društvo udano zato prosilo, podelim

mu prav rad višepastirski blagoslov, in želim, naj božji blagoslov vedno pri društvenikih ostane.

V Mariboru, dne 19. februarja 1897.

† Mihael l. r.,
knezoškof.

Mnogoštevilni društveniki so te zlate besede poslušali z veliko pazljivostjo ter so ob koncu navdušeno zaklicali trikrat: »Živio, knezoškof Mihael!«

Nato je društveni tajnik, g. Kukovič, obsirno poročal o shodu volilnih mož v Celju dne 4. marcija. Z velikim veseljem smo slišali hvaliti lepo slovo, v kateri se je vršilo celjsko zborovanje. Naši volilni možje so s krepkim »živio«-klicem pozdravili naznanilo, da je naš bližnji sosed, č. g. Jožef Žičkar, župnik vitanjski, edini kandidat, kateremu bodo vsi katoliško misleči možje-volilci V. kurije okraja Celje-Ptuj dne 12. marcija z veseljem oddali svoje glasove.

Gosp. dr. Rudolf je potem poročal o naši prošnji, katero smo po sklepu zadnjega zbora odposlali na deželni zbor, da nam bi se polahčala plačila zastražna železnice. Žal, da nam letos še ni mogel pomagati deželni zbor, a prišli so v Gradcu do trdnega prepričanja, da nam se mora zlahčati neznosno breme, ki žuga ves naš okraj uničiti.

Ker blagajnik, č. g. kaplan Šoba, pri obletnici ni našel časa za svoje poročilo, je pri tem zboru malo potrkal na radodarne žepé mnogoštevilnih društvenikov. Da bi se ravnatežje v naši blagajni tem hitreje doseglo, se je g. dr. Rudolf takoj odpovedal tirjatvi, katero je imel do društvene blagajnice za one prošnje, katere je priskrbel našim občinam, da so pravočasno prosile za znižanje zemljarine. Potem je pa še on z nekaterimi drugimi gospodi vred zložil naročnino na tri iztise »Slov. Gosp.«, ki si je v novejšem času pridobil mnogo novih prijateljev. Poslednjič je podal g. prvomestnik potrebnih ravnil za dan volitve in zaključil zborovanje.

Pozor, bodoči državni poslanci!

(Dopis iz vranskega okraja.)

Slabo se godi dandanes delavcu, a še slabejše godi se kmetu. Delavec ima vsaj gotov zaslužek in, če varčno živi, že izhaja. Kmet pa večkrat pri najboljši volji ne more izhajati, zato ni čudno, da gre posestvo za posestvom na kant. Svojih poljskih pridelkov sploh ne more prodati ali pa jih proda le za malo ceno. Včasih pa tudi nima kaj, da bi prodal; pride povodenj, pride slana, pride pogubonosna toča in — kmet nima sam kaj v usta dati. Če hoče živež imeti, ga mora kupiti. Koliko pa jih je, ki ga nimajo za kaj kupiti! A vkljub temu mora kmet še davke odrajtati, mora posle drago plačati in za druge reči skrbeti.

Iz tega se razvidi, kako slabo je dandanes za kmeta. Naši državni poslanci nam pa ta žalostni stan lahko izboljšajo in ga tudi morajo izboljšati, če jim je blagor države na srcu, ker mi kmetje smo — temelj države. Kjer pa ni temelja, ondi vse razpade. Zato več kmečkih volilcev vranskega okraja gotovo v imenu vseh slovenskih kmetov opozarja bodoče slovenske državne poslance in še posebno kmečke poslance, da naj se pri svojem delovanju ozirajo na sledeče njihove želje:

1. Slovenski državni poslanci naj vselej jasno izražajo svoja verska načela; poganjajo naj se za take šolske postave, da se bo mladina izgojevala v versko-narodnem duhu. Obiskevanje šole na kmetih naj se skrajša na 6 let!

2. Naši poslanci morajo na volilnih shodih svojim volilcem obljubiti, da brez tehtnega uzroka ne bodo odsotni pri nobeni državnozborni seji. Kako nemarni so v tem oziru mnogi slovanski in celo slovenski poslanci, kaže žalostno glasovanje o celjski postavki.

3. Slovenski kmečki poslanci naj stopijo v nekako zvezo s kmečkimi poslanci vseh avstrijskih narodov, da bodo vsi skupaj vsaj v gospodarskih vprašanjih jedini postopali. In vsi skupaj naj potem delujejo na to, da se upeljejo kmetom ugodne postave, n. pr. postava proti razkosovanju kmečkih zemljišč, postava o zadrugah itd. Te zadruge bi potem tudi vojake lahko zalagale z žitom, z živino itd. ali bi posredovale pri kupčiji itd. Vsled tega bi ostal ves dobiček v žepu kmetov, ne pa židovskih milijonarjev.

4. Naj glasujejo zoper vse, kar bi utegnilo kmetom večje davke nakladati. Če potrebuje država denarja, naj ga ji dajo židovi, kateri ga imajo tako preveč. Vsem stanovom se povišujejo plače, kdaj se bodo pa nam povišale?

5. Naši poslanci naj glasujejo samo za pravično pogodbo z Ogersko; mi nismo ogerski sužnji.

6. Vsi slovenski poslanci naj stopijo v jugo-slovanski klub.

7. Naši kmečki poslanci naj prirejajo in morajo prirejati med nami shode, da jim bomo svoje želje razodeli. V Savinjski dolini se dozda še nobeden ni predstavil.

Poslednjic pozivljamo vse slovenske kmete, naj si zagotové svoje poslance, da jih bodo pošteno zastopali v državnem zboru. Ob enem prosimo vse slovenske, kmetom prijazne liste, naj objavijo ta članek v svojih predalih.

Sledé imena več volilcev.

Iz deželnega zbora.

Jako burna je bila seja dne 2. marcija, v kateri se je obravnavalo o deželnem gospodarstvu v Oberhofu in Buchau, okraj Št. Galen na Gornjem Štajarskem. Na tem gospodarstvu, katero obsega okoli 230 oralov, bi se naj izrejala živina pingauskega plemena in se potem oddajala po primerni nizki ceni med štajarske kmete. Toda pri tem ima dežela že gotovih stroškov 166 tisoč gold., pa še nobenega dobička ne. Vsako leto se kaže le nova zguba in škoda za deželo. Grof Otmar Lamberg, ki je prevzel v finančnem odseku poročilo o tem ponesrečenem podvzetju, je prišel do sklepa ter predlagal finančnemu odseku, naj se to gospodarstvo proda ali dá v najem, da se dežela obvaruje novih nepotrebnih stroškov, ki bodo leto za letom znašali po 15.000 gld. Toda njegov predlog se je zavrnil v finančnem odseku in in pozneje zopet pri skupnem posvetovanju deželno-kul-

turnega in finančnega odseka. Pri tem posvetovanju je glasovalo za ohranitev tega ponesrečenega gospodarstva 9 udov, nasproti pa, torej za to, da se proda ali v najem dá, le 6 udov namreč: Grof Lamberg sam, potem nemška nacionalca Mosdorfer in Grösswang, nemški konservativce Hagenhofer in Slovenca dr. Jurtela in Žičkar. Teh 6 poslancev je potem sestavilo posebno sporočilo o tej zadevi na deželni zbor s prošnjo, da se to gospodarstvo razpusti.

Pri razpravi v zbornici je govorilo mnogo poslancev za predlog manjšine, torej za razpustitev, nekateri so pa rekli: »Poskusimo še z novim oskrbnikom; morebiti bo ta bolj srečen, kakor so bili njegovi predniki«. Izmed Slovencev se je oglasil k besedi g. Žičkar, ki je sledeče izjavil: »Pri posvetovanju o deželnem gospodarstvu Buchau in Oberhof se je večkrat povdarjalo, naj se Gornjemu Štajarju tudi skaže kakšna dobrota, kakor ima Spodnji Štajar svojo sadjerejsko in vinorejsko šolo v Mariboru, potem Srednji Štajar poljedelsko šolo v Grotenhofu pri Gradeu, tako naj ima tudi Gornji Štajar svojo živinorejsko in sirarsko šolo v Buchau in Oberhofu. Toda obiskovali so to gospodarstvo v naj-novejšem času 3 deželni poslanci, 2 iz Gornjega Štajarja (Lamberg in Grösswang) in 1 iz Srednjega Štajarja (Hagenhofer), pa so se prepričali, da to gospodarstvo se ne more izboljšati. Ne radi tega, kakor da Spodnji Štajar nasprotuje Gornjemu Štajarju, temveč zatvegadel, da dežela ne plačuje nepotrebnih stroškov, bodem glasoval proti temu, da se ohrani to gospodarstvo.« Pri glasovanju pa se je predlog večine sprejel, naj se vendar še nekaj časa naprej gospodari. Za leto 1897. je nastavljena potreščina za to gospodarstvo z 19.208 gld., med dohodki tega gospodarstva se je vzel znesek z 12.150 gld., primanjkljaj bi znašal torej 7058 gld.

Črez leto dni bomo videli, kdo je imel prav: grof Lamberg in tovariši, ki so zahtevali razpustitev gospodarstva, ali baron Stürkh in večina zbornice, ki je sklenila, naj še na dalje poskušamo s temi posestvi. Brez dvoma je to, da bo dežela morala še ogromne svote plačevati, predno se zavoženo gospodarstvo spravi v pravi tir. Poslanec Hagenhofer je prav imel, ko je rekel: »Kmetom bi se veliko boljše pomagalo, če bi se za denar, ki se leto za letom zavže v to gospodarstvo, kupovali biki ter se zastonj razdeljevali med živinorejce, kakor pa, da se za tako drago ceno izgojuje v Oberhofu in Buchau mlada živina«. — Morebiti zanima čč. bralce, če jim naznamo, da stanejo oskrbovalna vsprejetišča vsako leto 99.960 gld. Sklenilo se je pri posvetovanju te točke, da mora deželni odbor preiskati, ali bi ne bilo mogoče, skrčiti število teh oskrbovalnih postaj. Obče so pa pripoznali poslanci raznih strank, da je varnost na deželi zdaj večja, odkar so vpeljana ta oskrbovalna vsprejetišča. Ko je v zbornici neki konservativen poslanec pripoznal dobroto teh postaj iz omenjenega uzroka, mu jo je nemški nacionalca Posch skušal zasoliti, češ: »Ko smo se posvetovali o vpeljavi teh vsprejetišč, ste pa konservativci razun Bärnfeinda vsi nasprotovali«. Poslanec Hagenhofer pa je dobro odgovoril: »Mi smo se ustavljali le za tega voljo, ker smo rekli, naj za ta vsprejetišča, kamor bodo zahajali pomočniki obrtnikov, tudi obrtniki plačujejo, ne pa kmečki ljudje«.

Zastran železnic, katere je zidala dežela, naznamjam danes sledeče. Železnica Celje-Velenje je stala 2 milijona 702 tisoč 703 gld. 48 kr. (2.702.703 gld. 48 kr.), železnica Wieselsdorf-Stainz 315.502 gld. 50 kr. — Poličane-Konjice: 351.167 gld. 26½ kr. — Kapfenberg-Seebach-Au 1.051.064 gld. 72 kr. Unzmarkt-Mauterndorf 2.614.620 gld. 57 kr.; naprava vseh 5 deželnih železnic je torej požrla 7 mili-

jonov 35.058 gld. 53 $\frac{1}{2}$ kr. Znano pa je, da morajo zdaj nekateri okraji ogromne svote plačevati, da se pokrijejo letni primanjkljaji pri teh železnicah. Tako n. pr. plačuje konjiški okraj vsako leto 6300 gld. Poslanec Walz je torej nasvetoval: »Naj se podere železnica konjiška. Na železniškem tiru naj se sadijo vrbe; osebe pa, ki se pečajo zdaj s tem, da so vozijo prazni vozovi po tej železnici, naj ostanejo še na dalje v deželni službi ter naj pletejo koše iz vrbovja, ki bo zraslo na progi iz Konjic v Poličane«. Sicer se je sklenilo na predlog železniškega odseka, da se ima deželni odbor pogajati z tistimi okraji, ki so zavezani, plačevati vsakoletni primanjkljaj, da se rešijo teh večnih plačil s tem, da enkrat za vselaj neko svoto plačajo, potem bi bili pa oproščeni nadaljnih doplačil.

Cerkvene zadeve.

V veri je rešitev socialnega vprašanja.

(Konec.)

Jako razširjena je na Francoskem velikanska ustanova »kruhov usmiljenja sv. Antona«. Ni še stara. Začela se je komaj pred par leti. Povod njene ustanovitve je bil prav neznan, da, rekel bi, malenkosten. Toda ako kje, se je tukaj sijajno vresničil rek: Iz malega raste veliko. Le poslušajte! V kratkih potezah vam začrtam njen začetek in njeno blagonsno delovanje današnje dni.

Ženi imovitega trgovca v Toulounu se prepeti ne-zgoda. Na vratih se ji ključavnica potere. Vsi poskusi tudi ključavničarja so brezuspešni, da bi z lepa odprli vrata. Nič drugega ni kazalo, kakor rabiti silo. Toda gospa ne bi rada tega pustila. Ali ker drugače ne gre, moralo se bo tako zgoditi. Na zadnje, v skrajni sili se zateče k sv. Antonu in mu obljubi, da bo razdelila gotovo število kruhov med uboge, ako ji pomore iz zadrege. Zdaj na njeno prigovarjanje še enkrat poskusijo, in glej, vrata se takoj odprejo.

Ta dogodek se razve po mestu in prebivalci začnejo posnemati gospo. V svojih stiskah se zatekajo k sv. Antonu z obljubo, da bodo delili kruh ubogim. Kmalu nastane pekarna za uboge, katera se imenuje »kruhi usmiljenja sv. Antona«. Vsak uvidi, da je ta ustanova jako dobra. Mestni ubožci pa niso samo preskrbljeni s kruhom, temuč tudi z drugo potrebno hrano, ker se obljube ne rešujejo več samo v kruhu, temuč v denarju. Tako se je prav mirnim potom rešilo v Toulounu socialno vprašanje. Sv. Anton je posegel vmes in storil, česar niso storili vsi govori, vse učene razprave socialistov.

Ali ne samo v Toulounu, temuč tudi drugod na Francoskem deluje ta ustanova tako blagonsno v prid ubogih delavcev. A da bodeite spoznali boljše to delovanje, hočem vam navesti nekaj števil, katere pač najboljše oznanjujejo njeno veliko korist. Tako se je leta 1892. darovalo v Toulounu 5643 frankov, s katerimi se je nakupilo za ubožce 13.788 kg kruha. Še rodovitnejše je bilo leto 1893. Že samo v januariju je znašala miloščina ogromno svoto 1872 frankov, s katerimi se je preskrbelo 2860 kg kruha. A ob koncu leta 1893. se je čitala v zapisnikih svota 38.482 frankov. V letu 1894. so dosegli zneski svoto 93.997 frankov. Še lepše se je razvijala stvar v Bordeaux. Tukaj so darovali iz hvaležnosti do sv. Antona prebivalci samo v letu 1894. ogromno svoto 120.000 frankov. Tem številkam se gotovo čudite. Jaz se jim ne čudim, ker znam, da je krščanska ljubezen in navdušenje za sveto stvar rodilo vselej in povsod najlepše sadove.

In zdaj, bralci »Slov. Gospodarja«, bi vam nekaj rad povedal, pa kaj pravim povedal, temuč prosil bi vas nekaj rad. Presrčno željo imam, da bi svet ne občudoval samo Francozov v njihovi darežljivosti do ubogih, temuč tudi nas. Res, mi ne bi mogli doseči kaj takega, kakor so dosegli Francozi, tudi pri najboljši volji ne, ker sami nimamo veliko. Ali če si vsak, ki to bere, pritrga le kaj malega, se bo dalo tudi iz tega nabrati dokaj za uboge, ki trpijo veliko bedo. Kako pa? Taka darežljivost, taka ljubezen je le tam mogoča, kjer je doma prav živa, dejanska vera.

Pa hvala Bogu, ravno to imamo mi in ker imamo to, bomo imeli tudi drugo, kar sledi po sebi iz prvega, namreč krščansko ljubezen. Zato se nadejam prav za gotovo, da nisem zastoj zapisal teh besed. In ker sem prepričan s tem, hočem vam tudi še povedati, kako dandanes Francozi iz česčenja do sv. Antona skrbijo za uboge. Način bi bil tudi pri nas jako rabljiv.

V cerkvi se postavi na primernem kraju kip sv. Antona, katerega ovenčajo. Na desni in levi kipa so skrinjice. Na enih se bere napis: »V nadlogah«, na drugih pa: »Darovi«. V prve se mečejo lističi, na katerih je napisan obljubljen dar sv. Antonu, ako pomaga v tej in oni nadlogi, v druge pa se prinaša denar v izpolnitev obljube. Tako nabran denar se potem razdeli med uboge. Kaj ko bi se tudi pri nas to poskusilo! Vsekako bo pametneje tako pripomoči po svojih močeh k rešitvi socialnega uprašanja, kakor pa križem roke držati in poslušati neumnosti, katere trosijo po svetu socialni demokratje. — Torej kje je rešitev socialnega vprašanje? Trdim in bom trdil do zadnjega vzdih: V sv. veri!

—c.

Gospodarske stvari.

O koristi gasilnih društev.

Da pišem o koristi gasilni društev, me je napotil slučaj, pri katerem sem imel priliko sodelovati, dne 8. februarja v Babincih pri Ljutomeru. Okoli štrte ure se je pokazal plamen za škednjem, v skladu šop pri Ferdinandu Krajncu. Dim je naznanil vaščanom nesrečo. Ker pa, kakor je znano, imamo po Murskem polju lepo število gasilnih društev, so društveni trobentači naznanili »Na pot« in v »tek«. V malem času so delovale na nesrečnem prostoru lokavško, ljutomersko, evensko, cezanjevsko društvo, če prav so bila društva uro in črez uro oddaljena od pogorišča. Dragi mi Slovenci po slovenskih vaseh in ljubi občinski predstojniki! Razmislijte stvar! O kako je ognjena sila divjala pred časom gasilnih društev po Murskem polju, in koliko nereda, kako je ljudstvo koprnelo po opravkih, pa ni moglo zaradi pomanjkljivosti orodja kaj opraviti! Dragi čitatelj, poglejva zdaj ta prizor na pogorišču! Gasilci so prihiteli h groznemu plamenu, kateri je objemal obširno in lepo poslopje in se stegoval za sosednimi, da si nje pridobi v last. Razni gasilci razvrstijo svoja orodja, in drugi ljudje so na njih lepo opominjanje prišli v pomoč. Dve črevesi sta vlekli blizu do 50 metrov daljave iz potoka vodo. Z enim se je gasilo na dolnjem, z drugim na gornjem koncu. Na severni strani je pa brizgalnica naravnost metala vodo v ogenj. Vse se je vršilo v najlepšem redu, vsaki sotrudnik, kakor gasilec je bil na svojem mestu. Strašen plamen se je moral udati orodju gasilcev. Nadaljni razvoj je bil omejen in v kratkem ogenj do zadnje iskre pogašen. Da pripomnim, da so se iz Ljutomera pripeljali gospodi na kraj gorišča, celo kočijo sem videl, pa mislim, da mora vsak priznati moč junaškega dela gasilcev. Ljubi Slovenci! Vzamite v pretres te vrstice

in vsaka večja vas naj ima svojo gasilno društvo, kjer pa ni priložnosti, pa se naj združijo po več bližnjih vasij skup, kakor je tukaj gasilno društvo evensko. Tu so zastopane vasi, Cven I. oddelek, zgornje, spodje Krapje II. oddelek, Mota III. oddelek. Vsi oddelki so en organ s 50 možmi in tremi brizgalnicami, in mora se reči, da je jako močno društvo. Nikdo pa naj ne misli, kakor se rado predbaciva, da imajo taka društva s politiko kak pomen. Ne, to ni! Vsako društvo je prostovoljno. Vsak mož nosi vsebi čut ljubezni in dela po geslu: Vsi za enega in eden za vse. Gasilec je pa tudi častna oseba in zato nosi častno obleko. Časten je pa zato, ker prostovoljno nosi v sebi čut ljubezni, da daruje za svojega bližnjega življenje in premoženje. Gasilec pa postane tudi hiter in čil, ker se privadi kretati po vojaško in ga to stori ponosnega. Gasilec je pa tudi pošten značaj, ker omadežane osebe se ne sprejemajo v društvo, ker bi delale s tem nečast društvu. Gasilno društvo je pa tudi kinč za svojo vas ali občino. Vas ali občina stopi na glas kot značajna in napredna in gasilno moštvo pospešuje ljubezen medsebojno, ker o vajah in drugih priložnostih skupno živijo in se tako radi imajo. (Konec prih.)

Posojilnica v Šmarjah pri Jelšah je imela v četrtem upravnem letu t. j. 1896 prometa 129.963'54 gld. Zadružnikov šteje 411 proti 247 v prejšnjem letu in vplačanih deležev 3231 gld. Hranilne vloge znašajo 57.498'54 gld., a posojila 60.059 gld. Vrednost lastne hiše po 1% odpisu je 3465 gld.

Čisti dobiček leta 1896. znaša 769'51 gld., obe rezervi pa 2582'66 gld.

V načelstvo so se volili vsi dosedanji člani, a v nadzorstvo 7 dosedanjih članov, v novič pa g. Martin Kočevar, župan na Tinskem, g. Jože Kos, posestnik v Pristavi, in g. Franc Senica, posestnik na Ponkviči.

Hranilne vloge se obrestujejo po 5%, a posojila se dajejo po 6%. Urađuje se vsak četrtek predpoludne od 8 do 12 ure, izvemši praznike, takrat je uradni dan naslednji petek predpoludne.

Sejmovi. Dne 15. marcija na Zdolah, pri Sv. Trojici v Slov. gor. in v Poličanah. Dne 17. marcija na Rečici, v Podčetrtku, Trbovljah, Cmureku in Središču. Dne 18. marcija na Vidmu, na Ptujski gori in na Bregu pri Ptujju (za svinje).

Dopisi.

S Hrvaškega. (Čudna priporočba.) Nekaj časa sem kroži poziv zavarovalne družbe »Croatia« v Zagrebu, ki zasluži našo pozornost; kajti veliki župani to društvo priporočajo ter nekako zapovedujejo svojim odnosnim podanikom, opustiti druge zavarovalne družbe in prestopiti h »Croatia«. — Vse hvale vredno je sicer, da se ustanovi narodna zavarovalnica in da se od vseh stranij, posebno od domoljubov prav čvrsto podpira. V našem slučaju pa je domoljubje in narodna zavest le zapeljiva in vabljava krabulja ali krinka. Pravi in konečni namen je le, da se brez težav in odpora sklenejo pogodbe, prinašajoče lep dobiček. Zavarovalnica ni druga, nego družba na delnice ali akcije; njeni glavni voditelji niso pri nas, ampak v inozemstvu, v drugih krajih — večinoma čifuti. »Croatia« je le — to je očitna tajnost — podružnica, agencija avstrijskega »Phoenixa«. Temu je šla pred kratkim prav trda v gmotnem oziru; rešilo ga je le to, da so mu udje neke borzne družbe vzvišali glavnico. Dohodki »Croatije« pripadejo »Phoe-

nixu«; istotako dobiček — vsaj po svoji večini — ki odide tem potom čez mejo, tujim ljudem v žep. Naravnost nepostavno je, da gosposka sama tako družbo, kakoršna je »Croatia«, priporoča, celo vsiljuje na prav absolutno-despotičen način, n. pr. zahteva, da se »sve občinske, školske in crkvene zgrade, u koliko još osigurane niso, kod ovog prvog i jedinog hrvatskog zavoda osigurati dadu«, da se »one zgrade, koje su već od prije kod kojeg inog društva osigurane, kod prvog dospjetka na obnovu domačoju zadrugi Croaciji na osiguranje predložiti imadu« itd. Torej pozor!

Iz Cirkovec. (Volite v.) Ste že slišali kdaj o kmetu in muhi? Tako se je to godilo: Kmet dobro sedi na vozu, v kateri sta vprežena dva dobra konjiča, in naglo drdra, da vse ropota in se megla prahu vije za njim po cesti. Kadar obstoji, se oglasi muha, ki je poprej stisnjena sedela na vozu ter mu reče: »Oh, kakšen hrup in ropot in prah sem napravila!« — »O ti uboga muha, tu nimaš pač nič govoriti, da jaz nemam voza in konj, kam se boš vsedla? Kaj misliš, da je to tvoje vse«, pravi kmet. — Kakor ta muha, takšen »dirndaj« so imeli neki zaslepljenci naše občine. Neki kramarček zgoraj v Strosgojnici je na biciklu kakor muha delal ropot in hrup, spodaj je neki vihár pihal, kakor bi kovaški meh gnal, da se je kar megla kadila iz razgretih glavice. Če so le zvedeli kje za kakega »šnopsarja«, ali »zbirtvanega« kmeta, ali nezadovoljnega hlapca in lenuha, že so bili pri njem in dober je bil — za socijalnega demokrata. In na dan volitve si lahko opazoval čudne »figure«, kako so šle za Stampflom, kakor ovce za koštrunom, ki zvonec nosi. Pa vse zastonj! Najsi je imel Stampfl kot stari socijaldemokrat že eno »Šterno«, so poštene kmetje rekli: »Uboge muhe, kam se bodete usedle, če nočete z nami biti?« ter so glasovali za poštene može, na kar so jo popihali »Stampfllovci«, kakor bi jim za petami kuril. Ali so takó naglo nesli dolgi nos domov, po katerega so na volitve prišli, ali so se jim pa sline že cedile po »šnopu«? Dvanajst jih je bilo prav zrelih, med njimi tudi edini kmet, Fil. Žumer iz Strosgojnice.

Iz brežiškega okraja. (Razdelitev podpore po toči.) Solze veselja so me polile, ko sem čital, kako se naš deželni poslanec, č. g. Jožef Žičkar, potegujejo za podporo po toči poškodovanih. Ali žalostno, da ta podpora se ne razdeljuje čisto pravično. Podpora v denarjih in v žitu se je že razdelila in večidel le med boljše posestnike, da, nekateri celo so dobili koruze, ki so jo še od prejšnjega leta imeli. Ničesar pa niso dobili najrevnejši, to so najemniki polja in užitarji. Njive, katere so bile v najemu, so se cenile na korist posestnika, kateri je tudi dobil podporo, najemnik pa ni dobil ničesar, a najemnino je plačal in to večidel s tem, da je lastniku hodil celo leto delat. Tako si ničesar zaslužil ni, pridelek mu je toča vzela in podpore spet ni dobil nič. Ali naj gredo ti ljudje živi v zemljo? Prosimo torej č. g. Žičkarja, če še dobimo kaj podpore, naj se dela na to, da bi zdaj vendar najsiromašnejši ljudje kaj dobili!

Iz Hajdinja pri Ptujju. (Bela žena) ne miruje; ona pobira, pa ne izbira. Temu dokaz je bil dne 3. grudna 1896 sprevod, kacega Hajdinj že dolgo ni videl. Spremljali so k zadnjemu počitku moža, skoz in skoz poštenjaka, g. Martina Rodošek-a, veleposestnika v Skorbi. Bil je mož na svojem mestu, mož jeklenega značaja — ki mu ne najdeš kmalu jednakega. Pokojni Martin se je rodil l. 1836. Ko je močnejši prihajal, pomagal je svojim roditeljem pridno pri delu, ter jim s svojo ubogljivostjo in lepim vedenjem veselje delal. Tudi njega je zadela potem vojaščina. In čeprav je pokojnik več let moral vojaško suktno nositi, vendar se je vedno držal naukov, katere

mu je dobra mati v mladosti vcepila v srce, in ker on ni Boga zapustil, je tudi božja roka njega vedno vodila in blagoslavljala. Mnog mladenič se dandanes, ko pride v vojake, sploh na tuje, sramuje Bogu služiti, se popolnoma ondi popači in spridi, postane Bogu in narodu nezvest. Ako se priuči par besedij tujščine, misli, ko se vrne, da potem jo pa mora povsodi trobiti in na prvo mesto posajati. O, čisto drugačen je bil naš rajni Martin. Dasiravno je pri vojaki napredoval do podčastnika (Feldwebel) in se v tujini privadil skoraj do cela nemščine in italijansčine; vendar mu je ostala materinščina najljubša — in je najrajši s svojimi sotovariši po domače kramljaj. Torej že tukaj je kazal svoj značaj, kazal ljubezen do materine besede. Ko je vojake odslužil, se je vrnil zopet v rojstno hišo z nepopačenim značajem ter z mnogimi skušnjami. Kako je pridno prejel svojim starišem pri delu pomagal, tako krepko jih je sedaj podpiral, dokler se ni v sosedščini na veliko kmetijo oženil. Z ljubeznivostjo in značajnostjo si je pridobil srca vseh sožupljanov. Tako je bil kmalu voljen v občinski odbor, kjer je kot občinski svetovalec do svoje smrti deloval v prid občini. Kot veren in vzgleden katoličan je imel toliko zaupanja pri župljanih, da so ga v soglasju s svojimi čč. dušnimi pastirji izvolili cerkvenim kjučarjem, katero službo je tudi do smrti vestno opravljaj. Mnogo let je bil tudi načelnik kraj. šolskega sveta, zatem šolski ogleda in kasneje večleten ud tega odbora. Odkar je okrajni zastop ptujski v slovenskih rokah, je bil pokojnik vedno ud tega zastopa, voljen od veleposestva. Da mu je bil blagor ljudstva na srcu, kazal je s tem, da se je marljivo udeleževal zborovanj, ako ga le ni bolezen ovirala. Pokojni Martin Rodošek je bil vedno mož na svojem mestu. Kolikor pa je storil za reveže, o tem ne omenjam; saj njegovo blago srcé ni moglo prenašati, če je videl svojega sobrata v pomanjkanju. Tako je deloval blagi Martin neumorno, dokler ga ni huda bolezen položila na smrtno posteljo, iz katere ni več ustal. Dne 1. grudna lanskega leta, previden s sv. zakramenti za umirajoče, je mirno v Gospodu zaspal. Sveti mu večna luč!

Politični ogled.

Avstrijske dežele.

Dunaj. V torek so se vršile na Dunaju in po vsem Nižje-Avstrijskem direktne volitve v V. kuriji. Krščanski socijalisti so sijajno prodrli z vsemi devetimi kandidati. Ta zmaga je tem znamenitejša, ker so socijalni demokratje bili prepričani, da vsaj na Dunaju s petimi kandidati zmagajo; saj jih je tudi okoli 88 tisoč prišlo volit. Toda krščanskih socijalistov je vendar bilo še veliko več. Slava!

Štajarsko. V celjski mestni skupini kandiduje nemško-nacijonalni profesor dr. Pommer, v mariborski pa dr. Wolffhardt; oba stanujeta na Dunaju. Res žalostno za spodnje-štajarske Nemce, da med seboj nobenega moža ne zmorejo, da hodijo po kandidate na Dunaj!

Koroško. Ako 10 nemških konservativcev v celovškem okraju potegne pri volitvah s Slovenci, potem bode izvoljen stolni skolastik Lambert Einspjeler. — Nemško-nacijonalna in liberalna večina deželnega zbora je zavrgla predlog, naj se verozakon podučuje v višji realki. — V V. kuriji je izvoljen za poslanca nemško-nacijonalni milijonar dr. Lemisch.

Kranjsko. V deželnem zboru so Nemci gospodarji. To se je najbolj videlo dne 3. marcija, ko je Schwegel na neznansko radost »Narodovcev« udrihal po katoliških

Slovincih. — V Ljubljani je pri volitvah volilnih mož sijajno zmagala katoliška stranka. Vseh 59 mož je včeraj glasovalo za dr. Kreka, ki je izvoljen s 730 glasovi. — V dolenjskih mestih kandiduje dvorni svetovalec Šuklje.

Primorsko. V Trstu je bil v V. kuriji državnim poslancem izvoljen progresist dr. Hortis s 14 tisoč glasovi; Slovenec Ivan Naborgoj je dobil 6462 glasov. Na večer pa je nastal prepir med delavci in je bil delavec Gasparovič zaboden, da je takoj umrl. — Na Goriškem je bil v V. kuriji izvoljen dr. Anton Gregor čič.

Hrvaško. Hrvaški listi te dni veliko pišejo o tem, naj se Dalmacija zedini s trojedino Hrvaško. Dokler bodo Madjari tako kruto pestili brate Hrvate, si Dalmatinci pač iz srca ne želé tega združenja.

Ogersko. Framasoni Vörös, Morcsany in Spitzer se morajo pred sodiščem zagovarjati, ker so lani pri milenijski razstavi sleparili z vstopnicami. — Naš ministerski predsednik, grof Badeni, je bil v Budapešti, kjer je bojda dosegel popolno sporazumljenje z ogersko vlado gledé vseh točk avstro-ogerske pogodbe, tudi gledé kvote ali skupnih plačil. Mi se vedno bojimo, da je v tej reči grof Badeni premehek.

Vnanje države.

Rim. V ponedeljek so sv. oče slovesno otvorili vatikansko, krasno prenovljeno sobano »sala Borgia« vpričo 24 kardinalov, vseh poslanikov in več prelatov.

Francosko. Znani panamski slepar Arton je oproščen. Pravi, da bode objavil 104 velmože francoske, ki so v zvezi z ono sleparijo. Bržčas pa tega ne bode storil; bodo mu že zamašili usta z — denarjem.

Nemško. V proračunskem odseku državnega zbora je tajnik za pomorstvo razložil, da bode vlada za vojne ladje zahtevala 328½ milijona mark. To še pa ni zadosti; kajti če se ta svota tudi porabi, se nemška mornarnica še nikakor ne more meriti z angleško.

Rusko. Carju se je te dni poklonila perzijska deputacija v imenu novega šaha ali kralja. — Rusija je svetovala evropskim velesilam, naj se grški prestolonaslednik imenuje generalnim guvernerjem na Kreti. Ta bode težko obveljala.

Bolgarsko. Ako so začne splošni nered Turčiji, hoče si knez Ferdinand podvreči one Bolgare, ki so v Macedoniji, potem pa se dati proglasiti kraljem. Lepa misel, ali draga bode, draga!

Turško. Vlada je v Stari Srbiji oborožila vse Turčine. Čemu jim bode orožje? Da bode ropali in morili kristjane, če se začne kak nemir. — Sultan še vedno pošilja več vojakov proti grški meji. Ne bode dolgo, in Grk in Turek se bodeta krvavo spoprijela. — Zastopniki velesil so oni dan izročili turški vladi pisano zahtevo, naj umakne Turčija svoje vojake s Krete.

Grško. Kralj je že skoraj vse vojaške rezerviste sklical pod orožje. — Vlada je odgovorila velesilam, ki so tirjale, naj Grška vse vojaštvo v šestih dneh umakne s Krete, da je pripravljena, poklicati vojne ladje domov, ne pa vojske na Kreti.

Špansko. Španci so močno veseli, izvedeti, da si je novi predsednik severoameriških Zedinjenih držav, Mak Kinley, izbral za geslo angleške besede: Mir na zemlji!

Amerika. Predsednik Mak Kinley, prej toliko goreč zagovornik zlate veljave, se je ob nastopu izrekel za zlato in srebrno veljavo in za sila visoko colnino na vse evropske pridelke. — V južnoameriški republiki Ekuador so framasoni, ki imajo ondi vso oblast v rokah, začeli hudo preganjati vse katoliške veljake, posebno duhovnike in časnike.

Za poduk in kratek čas.

Novodobna slika.

(Naslikal Ant. Solnce.)

Bil je mrzel zimski večer. Oster veter je bril po ulicah, da je luč v svetilnicah trepetala ter še slabše razsvetljevala večerno temo. Ljudje so naglo hiteli za svojimi opravili ter se stiskali v toplo obleko. Srečen je bil, kdor je mogel sedeti doma pri topli peči.

V majhni in nizki sobici v predmestju je brlela slaba luč. Tako blede in žalostno je svetila, kakor da bi se bala pokazati radovednim očem, kaj da se nahaja med štirimi stenami mrzle sobice. Toda tudi v temolumraku se je lahko vse razločevalo.

Samo jedna postelja stoji v sobi. In ni prazna. V postelji leži bolen mož. Lice mu je blede, čelo pod neurejenimi lasmi nagrbančeno, oči zaprte in globoko upadle. Dihanje je težko in glasno.

Ob postelji pa sedi deklica kakih deset let. V rokah drži šolsko knjigo, a spustila jo je z rokami vred na kolena in pogled uprla na nasprotna vrata. Niti prosto dihati si ne upa, da bi ne vzbudila bolnega očeta, ki je ravnokar nekoliko zadremal. Kaj neki misli uboga deklica? Njene sovrstnice, ki so srečnejših starišev otroci, sedijo sedaj brezskrbno okoli svojih ljubih starišev, se igrajo s sestricami in bratci ali pa poslušajo lepe povesti, ki jih pripoveduje stara mati ali stari oče. Njih nobena ne zmisli, kaj bodo danes jedle ali kaj so že jedle, to je vsakdanja skrb pridnih starišev. Tudi naši deklici se je prej boljše godilo, a sedaj, ko so oče tako hudo zboleli, sedaj je drugače. Prej sta oba delala in služila, mati je prala, a oče je hodil na delo sedaj k temu, sedaj k onemu mestjanu. Sedaj služi samo mati. Toda kar zasluži, je premalo za stanovanje, hrano in zdravila. Kaj pa se zasluži s pranjem? Revščina, velika revščina se je naselila v majhno družino. Seveda, prej tudi niso posebno dobro živeli, ko še so bili vsi zdravi, toda gladovali niso.

Oče še so vedno spali. Ves čas sedi deklica, ob njihovi strani nepremično. Bog zna, ali je revica mislila na svoje in svojih starišev uboštvo, ali pa je mislila na kaj drugzega žalostnega, kajti kdor bi ji pogledal v nedolžno oko, bi videl, da je njeno oko rosno. Nekaj kakor solza je lesketalo v lepem očesu. Hudo je, kadar mora nedolžen otrok plakati.

V tem se tiho odpro vrata. Deklica se ustraši, in solza ji kane iz očesa na lice. Ni se ji bilo treba ustrašiti, njena mati je vstopila tako tiho v sobo. Tudi materi se je brala beda in žalost raz obraz. A oče je vendar le slišal, da je nekdo prišel v sobo. Trudno je odprl oko ter pogledal po ženi. — »Kaj je?« prášal je s slabim glasom in zopet zatisnil oko. Žena ni ničesar odgovorila, temveč skrbno je spravljala na mizici pleteni robec, ki ga je imela prej ogrnjenegega. Deklica pa se je ogledala, kajti zdelo se ji je, da mati na tihem joka.

»Žena, kaj si opravila?« zglesi še se enkrat proseče bolnik. Žena je res na tihem jokala. A sedaj se ni mogla več vzdržati. Glasno je zaplakala in se vrgla nad posteljo svojemu možu okoli vratu. Njene solze so močile veli obraz bolnika. Kako vroče je ljubila ta ženska svojega moža!

»Zaman, celo zaman sem hodila! Vse nas je na svetu zapustilo!« vzdihne naposled žena in se vzravna. — »Pa si bila povsod?« — »Povsod, kjer si kedaj delal. Ljudje nimajo srca za siromaka.« — »Kaj pa so ti rekli?« — »Da ne morejo vsakemu pomagati, ki je kedaj pri njih delal.« —

V sobi je nastala tihota. Prvi se je zglašil zopet bolnik: »Žena!« — »Kaj pa želiš, dragi?« — »Jaz ne

bom dolgo trpel« — in je prijel ženo za roko. Nji pa so se začele udirati debele solze po obrazu, in tudi deklica je zaihtela. A mož je govoril resnico. — Nekoliko dnij pozneje sta stali žena in deklica osiroteli ob njegovem grobu.

Po mestih živi mnogo srečnih in bogatih ljudij, a še mnogo, mnogo več ubogih, nesrečnih. To je tudi jeden znak našega časa!

Smešnica. Mesar žene po cesti dva vola. Nekdo ga sreča ter ga povpraša: »No, kam pa, vi trije?« — »Mimo četrtega!« odgovori mesar.

Razne stvari.

Domače. (Mil. knezoškof) so se v ponedeljek popoldne odpeljali z brzovlakom na Dunaj, da se ondi udeležijo škofovskega posvetovanja, ki se vrši pod predsedstvom kardinala Schönborna.

(Volitev v V. kuriji) se vrši jutri, dne 12. marcija na Štajarskem. Ako bodo slov. volilni možje storili popolnoma svojo dolžnost, bode v skupini Maribor-Feldbach zmagal posestnik in dež. poslanec Jož. Kurz, v skupini Celje-Ptuj pa sijajno naš kandidat, č. g. dež. poslanec in župnik Jožef Žičkar.

(Celjska »Domovina«) od dne 5. marcija si sila domišljava, češ, vse južnoštajarsko razumnštvo drži z njo. Ni res! Tudi naj omenimo, da ni res, da bi se č. g. Žičkar kje vsiljeval. Zaradi dolgega dopisa v 8. številu našega lista je bil celó nevoljen na nas. To je o tej reči naša zadnja beseda!

(Slov. volilni možje) kmečkih občin se dne 17. marcija zbirajo ob 8. uri zjutraj na teh-le krajih: V Mariboru v hotelu »Stadt Wien«, v Ljutomeru pri g. J. Vaupotiču, na Ptuj v »Narodnem domu«, v Rogatcu pri g. Jož. Lesjaku »zur Sonne«, v Brežicah v »Narodnem domu«, v Celju v »Narodnem domu«, v Konjicah v posojilnici, v Slov. Gradcu pa v običajni gostilnici.

(Naš kandidat za mestno skupino Celje-Brežice), g. dr. Juro Hrašovec, odvetnik v Celju, se bode predstavil gg. volilcem na teh volilnih shodih: dne 12. marcija v Sevnici; dne 13. v Žalcu in dne 15. v Šoštanju. Drugi volilni shodi slede. Gg. volilci, pridite v obilnem številu!

(V Žalcu) skliče dne 13. sušca popoldne ob 3. uri kandidat za IV. kurijo Celje-Brežice, g. vitez Berks, volilni shod. Shod se vrši v dvorani gostilne Hausenbichler in se vabijo volilci, da se v obilnem številu udeležé tega shoda in ondi izrečejo svoje želje.

(»Kako so neki ti obogateli?«) Tako so se popraševali sosede kmetiča ob državni cesti iz Slov. Bistrice v Konjice. Ko so ljudje začeli trditi, da so ti ljudje našli denar, katerega so bile baje neke nune zgubile, je c. kr. okrajno sodišče konjiško vso rodbino vtaknilo v preiskovalni zapor. Črez par dni je pa vse zopet izpustilo, ker se baje ni dalo drugega spričati, kakor to, da je nekadjevna rodbina si v 15 letih prigospodarila imetja, vrednega do 15 tisoč gld. Gotovo redka prikazen v naših slabih časih!

(Vojaški nabor) bode letos dné 1.—3. aprila v Čmureku, 5. in 6. aprila v Radgoni, 20.—22. aprila v Arvežu; 17.—22. maja v Mariboru; 24.—26. maja v Slov. Bistrici, 28. in 29. maja pri Sv. Lenartu v Slov. gor. in 31. maja za mesto Maribor. — Dné 1.—3. aprila v Brežicah, 5.—7. aprila v Kozjem, 8. in 9. aprila v Sevnici, 10. aprila za mesto Celje, 12.—14. aprila v Konjicah, 20.—22. aprila v Mozirju, 23. in 24. aprila na Vranskem, 26.—30. aprila in 1. maja v Celju, 3. in 4.

maja v Šmarinah, 5. in 6. maja v Rogatcu, 8. maja za mesto Ptuj, 10.—15. maja v Ptuju, 17.—19. maja v Ormožu, 20. in 21. maja v Ljutomeru, 22. in 24. maja v Gornji Radgoni, 25. in 26. maja v Marenbergu, 28. in 29. maja v Slov. Gradcu in 31. maja v Šoštanjju.

(G. Hugo vitez Berks), narodni kandidat za Celje-Brežice, je sklical volilni shod v Brežice na petek, dne 12. marcija po volitvi v V. kuriji, da se predstavi tamkaj volilcem. Razven tega se bode predstavil isti še v Celju v »Narodnem domu« volilcem iz okrajev Celje, Vrankso, Gornji grad, Šoštanj pred volitvijo dne 17. marcija. Volilna shoda v Mozirju dne 14. in v Šoštanjju 15. marcija pa odpadeta tokrat na izrečno željo tamošnjih veljavnih mož zaradi prekratkega časa.

(Častnim občanom) so imenovala občine Šmartin, Legen in Golavabuka pri Slov. Gradcu vlč. g. dekana in nadžupnika dr. Jos. Schutz-a in so mu v nedeljo slovesno izročile krasno diplomu, izdelano v tiskarni sv. Cirila.

(Odlikovanje.) Presvetli cesar so podelili zlat zaslužni križec s krono g. Janezu Rannerju, okrajnemu šolskemu nadzorniku na Ptuju.

(Od gornje Savinje.) Pošta v Solčavi je dobil g. Kr. Germel-Sturm; redna zveza pričanja s 1. dnem aprila. — Nova občinska volitev se vrši ta teden na Ljubnem, ker je bila prva vsled priziva ovržena.

(Oltarne slike) v Gornjem gradu bode g. slikar J. Gosár prenovil. Vemo, da se bode pokazal kot umetnika v zvišenem pomenu, ker vsa njegova dela pričajo o spretni roki in svetem navdušenju za lepo umetnost; o tem nam živo govori krasno slikana cerkev na Rečici.

(Svoji k svojim.) V nekem kraju Savinjske doline so sklenili kmetje, da ne bodo več hodili v gostilnice, katerih posestniki prepuščajo svoje prostore socialnim demokratom za zborovanje ali so tudi sami na njihovi strani, jih volijo, za nje agitujejo itd. Tako je prav! To svetujemo tudi mi sploh vsem slovenskim rodoljubom.

(Nečastno) so izpale volitve volilnih mož v Št. Pavlu in Št. Petru v Savinjski dolini. V obeh krajih je zmagala združena nemčursko-socialno demokratična stranka. Kriva pa je tega tudi velika brezbriznost katoliško-narodne stranke. Kje si, zavedna Savinjska dolina? Boš še dolgo lizala nemčurjem pete?

(Pošta v Ločah) je nagla. Pismo iz Pregrada, pisano dne 10. prosinca, je prišlo v Loče dne 12. prosinca. K Sv. Jerneju pri Ločah pa, kamor je pol ure hoda, je prišlo že dne 20. svečana. Vsa čast uradniku!

(Živa zgorela) je dne 19. februarija 21-letna Liza Brečko v nekem gozdu v Zabukovju nad Sevnico. Zanetila si je namreč na paši ogenj, pri tem pa se je užgala suha trava. Ko je hotela gorečo travo pohoditi, vname si je obleka in v nekaj minotah je bila mrtva.

(Strašna nesreča.) Na mariborskem kolodvoru se je pred tednom po noči J. Frangež, doma iz slivniške župnje, na železniškem tiru spodrnil in prišel pod kolesa, ki so mu obe nogi odtrgala.

(Železnica Celje-Velenje) je imela 1895. leta 36.816 gld. 31 kr. zgube. V letu 1896 se je promet za toliko povečal, da ni bilo nobenega primankljaja. Še živahnejši pa bode promet, ko se ta železnica dogotovi do Spod. Dravograda.

(Duhovniške spremembe.) Na Hajdinju je postal provizor tamkajšnji kaplan, č. g. Jož. Mihalič. — Č. o. Dominik Grobelnik, minoriški kaplan pri Sv. Trojico v Halozah, je stopil v začasni pokoj, č. o. Fr. Kukec pa pride iz Ptuja na njegovo mesto.

(Društvene.) (Dijaški kuhinji) v Mariboru je darovala slavna posojilnica v Framu 10 gld. — Slovenci, ne zabite te dijaške kuhinje!

(Bralno društvo v Hočah) se je ustanovilo. Prvi shod bode prih. nedeljo pri g. Jožefu Gselmanu. Začetek popoldne ob 4. uri.

(Posojilnica v Vitanju) je s 1. januarjem 1896 znižala obresti hranilnih vlog od 5% na 4¹/₂%, da je mogla znižati tudi obresti posojil od 6% na 5¹/₂%. Vsled tega so se pa jele hranilne vloge vzdigovati in nalagati drugod, kjer so se dobivale 5% obresti. Posojilnica je morala zdaj zopet vpeljati poprejšnjo obrestno mero, namreč 5% za hranilne vloge in 6% za posojila. Ta sprememba velja od 1. maja 1897.

(Slavna slov. hranilnica v Ljutomeru) je šoli pri Sv. Križu na Murskem polju 19 bukev »Knjižnica za mladino« darovala, zato se ji srčno zahvaljuje, rekoč: Bog plati!

(Bralno društvo pri Sv. Ilju v Slov. gor.) Na občnem zboru je bil izvoljen sledeči odbor: Gosp. France Thaler, posestnik in vinotržec na Kresnici, predsednik; č. g. župnik Matija Kelemina, podpredsednik; g. Janko Urlep, učitelj, tajnik; g. Karol Swaty, poštar, blagajnik; č. g. Rudolf Janežič, kaplan in Franc Flucher, posestnik, odbornika.

(Bralno društvo v Studenicah) ima letos ta-le odbor: Predsednik: č. g. Žekar Martin; podpredsednik: g. Kandolin Janez; tajnik in knjižničar: g. Kroppec Ivan; blagajnik: g. Majhen Jožef; odborniki: gg. Prešern Jožef, Turin Jožef, Slomšek France, Slatenšek Jožef in Pinter Jožef.

Iz drugih krajev. (Volitve v naš državni zbor.) Do danes je bilo že izvoljenih 27 poslancev, večinoma v V. kuriji in sicer: 2 nemška konservativca, 9 krščanskih socialistov, 1 katoliški Čeh, 3 socialni demokrati, 1 Schönerjanec, 1 nemški nacijonalec, 2 Lahona, 3 Mlado-Rumuni, 1 Staro-Rusin, 2 Mlado-Rusina in dva Slovenca.

(Liberalci in socialni demokrati) so si na Štajarskem že debeli prijatelji. Današnja »Tagespošta« priporoča liberalcem, naj v V. kuriji potegnejo s socialisti. Nemškim liberalcem je v mestih in na kmetih že popolnoma odklenkalo.

(Na Kreto!) Drugi bataljon južnoštajarskega pešpolka št. 87 v Trstu, skupaj 700 mož, je bojda dobil ukaz, da se naj takoj pripravi na odhod na Kreto. Poveljnik mu bode polkovnik Guzek.

(Cerkev sv. Vida v Pragi) se bode najbrže dozidala s pomočjo loterije. Dozdanje zidanje napreduje prepočasi, treba je mnogo popravljeti, kar se je popreje sezidalo, torej je res najbolje, ako se tem potom dogotovi.

(Štrajk mesarjev.) V Rimu so delo ustavili vsi mesarji. Da ljudem ni treba biti brez mesa, je mestna uprava morala začeti prodajati meso. Gospodinje so z mesom iz mestnih mesnic neki tako zadovoljne, da le žele, da bi mesarji še dolgo časa štrajkali.

(Razkritje.) Svetli cesar so pomilostili onih 13 generalov, ki so bili dne 5. marcija 1849 obešeni v Aradu, ker so bili voditelji puntarske vojne. Toda poveljnik trdnjave Arad, general Haynau, je shranil cesarski dekret, katerega mu je prinesel prejšnji večer poseben kurir z Dunaja in odprl pismo še-le po eksekuciji, dasi je bil znal za vsebino cesarskega dekreta.

Loterijske številke

Gradec 6. marcija 1897:	41, 56, 14, 39, 87
Dunaj » » » »	80, 21, 73, 9, 20

Bažnata obleka z surové svile fl. 8.65

do 42-75 za popolno obleko — Tussors in Shantung-Pongees — ter črna, bela in barvana **Hennebergova svila** meter po 35 kr. do 14 gld. 65 kr. — gladka, rižasta, karirana, pisana, damasti itd. (blizo 240 različnih baž in 2000 razl. barv, vzorcev itd.) **Poštnine in carine prosto na dom.** Vzorci obratno. Pošta v Švicco se plača po dvoje.

Tovarne za svilo G. Henneberg (c. in kr. dvor. list) Zürich.

Naznanilo.

Karol Kirbisch, usnjar (ledrar) pri Sv. Trojici v Slov. gor. išče močnega fanta s 15—16 leti, kateri bi imel veselje to obrt se učiti; naj se do dne 1. aprila pri omenjenem mojstru oglasi! 1—3

Razglas.

Veliki živinski sejem bude na Cvenu pri Ljutomeru dne 20. sušca t. l. Kupce in prodajalce vljudno vabi 1—2

Občinski odbor.

Vse orodje za kovače

tudi večji stroj za vrtanje železja, vse v najboljšem stanu, je skupaj na prodaj pri vdovi Mariji Zupanc na Slatini. 1-3

Kovačnica

s stanovanjem se takoj dá v najem, ker je prejšnji kovač zaradi pohujšanja odstavljen; pošten, krščanski in pri kmetijskih delih razumen kovač se torej išče. Dela je veliko, zaslužek dober; sme biti tudi oženjen, z ne preveliko rodbino. — Več pove Davorin Pleterski, posestnik na Zdolah, pošta Videm.

Milan Hočevnar,

trgovina špacerijskega blaga
v Celju,

glavni trg, nasproti farne cerkve.

Priporoča svojo zalogo zanesljivo najboljših poljskih semen za setev, kakor:

Štajarsko domačo, nemško ali francosko, esparseto in inkarnat detelno seme. Semena trave za suhe in mokre travnike. Korenjevega, repe bele in runkelnove repe, rudeče in rumene za živinsko rejo. 3-8

Deloljubne

osebe — povsod — katere trajni denarni za-
služek iščejo, naj pismeno povprašajo pod
„Zukunftvorsorge“

Gradec, poste restante. 3

Zganjarija

R. Wieserja v Hoči pri Mariboru.

Največa zganjarska zaloga na Štajarskem po čuda nizkih cenah. Zdravilski konjak za boleznike in okrevance, kemično razložen in spoznan za čisto vinsko prekapnino. 10

Učenec,

za klobučarsko obrt se sprejme takoj pri Jakob Gradišniku v Slov. Bistrici. 3-3

Razne

uradne pečate

najceneje priskrbi

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

„Slovanska knjižnica“

izhaja vsak mesec v 5 do 6 pol obsežnih snopičih. Cena za celo leto 1 gld. 80 kr., v razprodaji pa po 18 kr. snopič. — Doslej je izšlo že 56 snopičev.

„Knjižnica za mladino“

izhaja vsak mesec v trdo vezanih snopičih. Doslej je izšlo 23 snopičev. Cena za celo leto 2 gld. 40 kr., v razprodaji po 25 kr. snopič. — Naročila sprejema „Goriška tiskarna A. Gabršček“ v Gorici. — V Mariboru se dobé v prodajalnici Marije Pristernik, Tegetthofstrasse št. 13. 2-15

VABILO

k običnemu zboru

Posojilnice v Slovenski Bistrici,

registrirane zadruge z neomejeno zavezo, v ponedeljek, dne 22. sušca 1897 ob 2. uri popoldne v uradni pisarni.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Potrjenje letnega računa za leto 1896.
3. Razdelitev čistega dobička.
4. Izvolitev načelstva in nadzorstva.
5. Privoljenje remuneracije.
6. Slučajnosti.

Kdo pije

Kathreiner-

Kneippovo sladno kavo?

Vsak

kdor ljubi okusno kavo, hoče zdrav
ostati in si kaj prihraniti.

Visokodebelna drevesca,

cepljena in divjake za vitrono cepiti, kakor tudi divjake v vsakem izbiru za visoke drevesa in za prtilikovec, potem prtilikovine drevesca, hruske in jabolke v vsakovrstnem izvodu vzrejene, divjake za presajanje; breskve najboljše ameriškanske sorte in razna druga drevesca pripravljena, po najnižjih cenah

Franco Podgoršek, prej Ogoreuc, posestnik drevesnice v Brežicah. 2-3

1—22

Ivan Rebek

umetni in stavbeni ključar
v Celji

Poljske ulice 14 (Feldgasse) v lastni hiši.

Priporoča se preč. duhovščini in slavn. občinstvu za vsa v njegovo stroko spadajoča dela pri stavbah hiš in drugih poslopij, osobito za **cerkvena dela**, katera se najlepše krasijo z lepim in umetnim ključavničarskim delom, kakor n. pr. kovane mreže za okna, različne okove za vrata, kovane predaltarske, nagrobne in vrtno ograje, različne svetilnike. Izdelujem železna vrata vseh slogov, različna štedilna ognjišča, katera imam tudi v zalogi.

Napeljujem vodovode in strelovode, hišne telegrafe in telefone. Prevzamem tudi vsa železna **konstrukcijska dela**, bodi si: strehe, stopnice, cvetličnjake itd. itd.

— Vse po najnižjih cenah. —

Načrti in proračuni brezplačno. — Za dobro delo jamčim.

Bartosch-ev cement za zobe, da si lahko sam plombuje zobe.

S tem sredstvom, ki je že nad 20 let v rabi, si lahko vsakdo brez truda po priloženem navodilu sam pripravi plombo za zobe; radi česar se sme imenovati posebno tam, kjer ni zobozdravnikov, dobrodošel pripomoček za daljše ohranjenje zob, in za varstvo proti zobobolu.

Cena 1 posodice 1 gld.

Dobi se pri

Jožefu Weis, (lekarna pri zamorcu)

DUNAJ, I., Tuchlauben 27.,

kakor tudi v večini lekarn na Štajarskem. 2—15

Zahvala.

Obilni dokazi srčnega sočutja ob boleznih in po smrti našega ljubljene soproga ožir. brata, očeta, strica in starega očeta, gospoda

Friderika Zinauer,

obilna vdeležba pri pogrebu nalagajo nam dolžnost, vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so dragemu pokojnemu skazali zadnjo čast, izreči prisrčno zahvalo.

Žalujoči ostali.

Išče se proti gotovi plači manjše posestvo primerno za gostilno, ležeče v kakem trgu, blizu farne cerkve ali v drugem večem in živahnem kraju.

Ponudbe s ceno naj se pošljejo pod naslovom: **L. J., poste restante Graz, Hauptpost.** 1-3

Jedino pravi

'Balsam

(Tinctura balsamica)

iz lekarne pri „angelju varhu“ in tovarne farmaceutičnih preparatov

A. Thierry-ja v Pregradi

pri Rogatec-Slatini. Preskušeni in potrjeni od zdravstvenih oblastev.

Najstarejše, najpristnejše, najreelnejše in najcenejše ljudsko

domače zdravilo, ki uteši prsne in pljučne bolezni, želodčni krč itd. ter je vporabno notranje in zunanje. V znak pristnosti je zaprta vsaka steklenica s srebrno kapico, v katero je vtisnjena moja tvrdka **Adolf Thierry, lekarna pri „angelju varhu“**. Vsak balzam, ki ne nosi zgoraj stoječe zelene tiskane varstvene znamke, naj se odkloni kot čim ceneje tem nič vredneje ponaredbo. **Pazi naj se toraj vedno natančno na zeleno varstveno znamko, kakor zgoraj! Ponarejalce in posnemovalce svojega jedino pravega balzama, kakor tudi prepupke nič vrednih ponarejenih, občinstvo varajočih drugih balzamo, zasledujem najstrožje sodnijskim potom na podlagi zakona o varstvenih znakih.** Kjer se ne nahaja zaloga mojega balzama, naj se naroči direktno in naslovi: **Na angelja varha lekarno A. Thierry-ja v Pregradi pri Rogatec-Slatini.** 12 malih ali 6 dvojnih steklenic stane franko vsake avstro-ogerske poštne postaje 4 krone, v Bosno in Hercegovino 12 malih ali 6 dvojnih steklenic 4 krone 60 vinarjev. Manj kot 12 malih ali 6 dvojnih steklenic se ne razpošilja. Razpošilja se samo proti predplačilu ali poštnemu povzetju.

Pazi naj se vedno natančno na zgorajšnje zelene varstvene znamke, katero mora nositi v znak pristnosti vsaka steklenica. 8-20

Adolf Thierry, lekarnar
v Pregradi pri Rogatec-Slatini.

Vabilo

k rednemu občnemu zboru „Posojilnice v Makolah“, ki se bóde vršil v nedeljo, dne 28. marčija 1897. ob 4. uri popoldne v navadni posojilnični pisarni.

Dnevni red:

1. Poročilo načelnika;
2. Poročilo nadzornika;
3. Odobrenje računskega sklepa za leto 1896;
4. Volitev načelstva in nadzorstva;
5. Nasveti.

V Makolah, dne 1. marčija 1897.

1-2

Načelstvo.

Dr. A. Praunseis

okrožni in praktični zdravnik

v Celju 4-22

ordinuje tudi za zobobolne vsaki dan od 9.—11. ure dopoldne in od 2.—5. ure popoldne v Celju

Ringstrasse št. 9.

Plombira se zlatom, srebrom in emailom po ameriškem sistemu brez vsakih bolečin in garantuje za najpopolnejšo izvršitev.

Razglas.

Vsak dan se vzamejo pod ugodnimi pogoji dekleta ali pa dečki na stanovanje, hrano in poduk. Dekleta se učé vsa ročna ženska dela in glasovir, dečki pa glasovir, gosli in počasi orgljanje. Ker je to blizu mesta, lahko izročena mladina slovensko ali nemško šolo, bolj odraščeni dečki gimnazijo obiskujejo. Deklice imajo prednost. Več se zve pri upravnštvu lista. 2-2

OVES

„Willkomm“.

Ta močna vrsta ovsá vspeva v vsakoršni zemlji, skazala se je kot najhitrejša in najrodovitnejša, daje dolgo, zelo dobro slamo za krmo in ne poleže. Ker se ta oves redko seje, zadostuje 50 kil za jeden oral. Razpošilja se 25 kil za 5 gld., 50 kil za 9 gld. 50 kr., 100 kil za 18 gld. z vrečo vred. — Vrečice za poskušnjo po 5 kil poštnine prosto, če se pošilja 1 gld. 70 kr.

Oskrbništvo graščine Golič pri Konjicah, (Štajersko.) 2-4

Služba mežnarja in orgljarja

se takoj odda v Št. Janžu na Peči, pošta Velenje. Prosto stanovanje, prasta birna, v denarju pa zaslužek čez 150 gld. Vešči krojaštva imajo prednost. Oglasilo osebno pri cerkvenem predstojništvu. 1-3

!! Svoji k svojim !!

Naznanilo in priporočilo!

Podpisani najljubneje naznanjam čast. duhovščini in slavnem občinstvu, da sem na prigovarjanje več gospodov si priskrbel zraven svojega dela tudi pravico in delavce za slikanje in dekoriranje sob in dvoran; tako tudi za razna druga pleskarska dela, za trgovske napise itd. Priskrbel sem si najfineje uzorce, kakor najbolje trajajoče barve, vse v velikem številu, tako, da zamorem z vsako še tako veliko firmo konkurirati. **Po najnovjši metodi se zamorejo izdelovati vsa dela tudi po zimi, za katera dela jamčim vsled trajnosti in finosti.** Častiti duhovščini se tudi za nadaljnja naročila prijazno priporočam za naslednja dela: **Slikanje cerkva** na presno »all fresco«, temperra, kasein silikat itd. Vse to slikam strogo po cerkvenih zahtevah. Dalje se priporočam za slikanje oltarnih slik, slik sv. družine, na platno slikane, križevih potov, transparentov za cerkvena okna, cerkvene in društvene zastave, — katere popolnoma dovršim, tako tudi cerkveno nebo (baldahin). Za vse to zadostuje mi naznaniti mero in kak damask, oziroma koliko se misli potrošiti.

Povsod naj velja geslo »Svoji k svojim«.

Priporočam se za obila naročila ter se biležim

Z vsem spoštovanjem

Ivan Nep. Gosar,

akad. slikar v Celju, „Narodni Dom“. (Štajersko.) 5

VABILO

k občnemu zboru **posojilnice v Vitanji**, ki se vrši v torek, dne 23. marcija t. l. v posojilnični pisarni s sledečim dnevnim redom:

1. Poročilo načelstva;
2. Poročilo računskega pregledovalca;
3. Potrjilo računa za leto 1896.
4. Volitve načelstva, računskega pregledovalca in njegovega namestnika;
5. Razni nasveti.

Občni zbor se začne ob 2. uri popoldne. Ako se ne bi ob tej uri sešlo postavno število udov, se obhaja ob 3. uri popoldne tistega dne drugi občni zbor v zgoraj napovedanem vsopredu, pri katerem odločuje vsakršno število udov.

Posojilnica v Vitanji, dne 7. marcija 1897.
Načelstvo.

Hranilnica in posojilnica v Spod. Dravbergu

imela bo v soboto, dne 20. marcija t. l. ob drugi uri popoldne v hiši Janeza Rabiča v Spodnjem Dravbergu svoj letni občni zbor. Ako bi ne bilo ob drugi uri potrebno število udov navzočih, zborovala bo ob tretji uri popoldne pri vsakem številu družnikov s sledečim dnevnim redom: 1. Poročilo o delovanju hranilnice in posojilnice in odobrenje računa 1. 1896. 2. Sklep o čistem dobičku. 3. Volitev odbora in računskih pregledovalcev. 4. Razni nasveti. Vse družnike najuljudneje vabi
Odbor.

Spodnji Dravberg 3. marcija 1897.

Služba organista in cerkovnika

se takoj odda v **Leskovcu pri Ptuj**. Dohodki po dogovoru; izurjenci imajo prednost.
Cerkveno predstojništvo.

Peronospora škropilnice,

najceneje, najbolj trpežne, posebno dobre in lahke za rabo. Izdeluje že 10 let. Z veliko zadovoljnostjo in pohvalo se jih več stotin že rabi. Napravljene iz čiste medi ali tudi iz počinkanega kositra proti 4letni garanciji, komad za 8—10 gld.

Prezame tudi vsa dela pod to stroko spadajoča pri strehah in cerkvenih stolpih, kapelah in križih prav po nizki ceni, dobro napravljeno.

Janez Lančič,

kleparski mojster v Gornji Radgoni.

Zadružno stanje s početkom l. 1897. Posojilnice v Makolah.

Imovina (aktiva).	gld.		kr.		Zavezanosti (pasiva).	gld.		kr.	
Inventar		161		54	Deleži z delnino			2.070	50
Dana posojila		216.365		65	Hranilne vloge		gld. 258.387·27		
Naloženi denar z obresti za l. 1896		66.047		77	" pripisane obresti		" 10.707·92	269.095	19
Deleži in delnina				131					
Državni papirji		1.442		50	Posebna zaloga		gld. 11.950·42		
Zaostale obresti		598		—	Splošna zaloga		" 3.903·58	15.854	—
Prehodni izdatki		336		52					
Nerabljene tiskovine		39		30	Predplačane obresti			2.611	33
Gotovina 31. decembra		4.508		74					
		289.631		02				289.631	02

Hranilne vloge se sprejemajo od vsakega, ter se obrestujejo po 4½%. — Posojila se dajejo edino-le zadružnikom in to po 6%. — Uradni dan je vsaki četrtek; kedar pride na četrtek praznik, uraduje se vselej prejšnji dan (sredo). Uradne ure so od 8—12. dopoldne. Ob drugih dnevih se nič ne opravi.

Načelstvo.

Za sveti postni čas najbolj primerna molitvena knjiga

Marija, žalostna mati Božja

Spisal Fr. Bezjak, župnik pri Sv. Marku.
VI. natis.

Obsega pouk o češčenji žal. matere Božje, pobožnost sedem petkov v čast žal. materi Božji, razne molitve in pobožnosti za god sedem žalosti Marije Device, zbirko molitev za očitno in domačo službo Božjo in precejšnje število svetih pesmij.

Vešana v polusnje **60 kr.**, v usnje z zlato obrezo **1 gld. 20 kr.**
po pošti **10 kr. več.**

Znesek se lahko pošlje v poštnih znamkah ali po poštni nakaznici.

Franc Dolenc v Mariboru, Tegethofove ulice 21

P. n.

Slavnemu občinstvu priporočam svojo

veliko zalogo suknenega, platnenega in modnega blaga

za moške in ženske obleke; črne gladke in pisane kašmirje od najcenejše do najboljše vrste in najnovejše židane robe. — Narejene bele, pisane in Jägerjeve srajce, kolirje, manšete in najnovejše zavrtnike, katere prejeman iz najboljših tovarn.

Zagotavljam vsakemu **po nizkih cenah** pošteno postrežbo.
Z odličnim spoštovanjem

1—6 **Franc Dolenc.**

Zaloga manufakturnega blaga na debelo in drobno

Zaloga manufakturnega blaga na debelo in drobno

Franc Dolenc v Mariboru, Tegethofove ulice 21

Vezi za cepljenje trt iz patentovanega gumija

po načinu profesorja Göthe, kakor tudi dr. Kröczer-ja prodaja jedino pristna in v neprekosljivi kakovosti

c. in kr. dvorna tovarna za gumi in celluloid

J. N. Schmeidler.

Glavna zaloga: Dunaj. Podružnica: VII½ Stiftgasse 19. I., Graben 10.

Naslov za telegrame: „Gummischmeidler.“ 9